

ת"פ 26382/02/14 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר סמירנוב, אלכסנדר ורלין

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 26382-02-14 מדינת ישראל נ' סמירנוב ואח'

בפני כב' השופט מוחמד עלי
בעניין: מדינת ישראל

נגד

1. אלכסנדר סמירנוב
2. אלכסנדר ורלין

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד בת-אל עטיה

הנאשם 1 - נוכח

ב"כ הנאשם: עו"ד עידן שקד

גזר דין לנאשם 1

כתב האישום

1. הנאשם 1 (להלן: **הנאשם**) הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, לאחר תחילת שמיעת הראיות, בעבירות הבאות: החזקת ציוד לזיוף כרטיסי חיוב לפי סעיף 18 לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן: **חוק כרטיסי חיוב**), ובשילוב סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**); ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא, ובשילוב סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין; הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב ובשילוב סעיף 29 לחוק העונשין, וניסיון הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב ובשילוב סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין.

2. על פי המתואר בכתב האישום בין החודשים אוקטובר 2013 ועד ינואר 2014, זוהתה באזור חיפה והקריות, על ידי אחת מחברות האשראי, פעילות של שכפול כרטיסי חיוב וביצוע פעולות משיכה באמצעותם במכשירי בנק אוטומטיים שונים ("כספומטים"). באותם מקרים המיוחסים לנאשמים, כפי שיפורט להלן, העתקת נתוני הכרטיסים נעשתה על ידי הנאשמים באמצעות ערכה לקריאת נתוני כרטיסי חיוב, ולאחר מכן

עמוד 1

פריקת הנתונים האגורים בה. שכפול הכרטיסים התאפשר על ידי התקנת ערכה מושווית (להלן: **הערכה**) על ידי הנאשמים על מכשיר כספומט, אשר נועדה, באמצעות קורא כרטיסים מגנטיים המותקן במקום המיועד להכנסת הכרטיסים ("השפתיים"), לקרוא ולאסוף את נתוני הפסים המגנטיים של כרטיסי חיוב המועברים דרכו, ובאופן סימולטני צילום הקוד הסודי הספציפי של כל כרטיס על ידי מצלמה נסתרת שהותקנה מעל מכשיר הכספומט וכוונה ללוח המקשים עליו מקישים הלקוחות את הקוד הסודי. בהמשך, הנתונים שנאספו באמצעות הערכה הועתקו על ידי הנאשמים שהעבירו את הנתונים לאחר (להלן: **האחר**) שזהותו לא ידועה, וזאת בתמורה כספית. באמצעות אותם נתונים שוכפלו כרטיסי חיוב ובוצעה משיכה כספית על ידי האחר וכן בוצעו ניסיונות משיכה נוספים - כפי שיפורט להלן.

3. כמפורט בכתב האישום, ביום 20.10.2013 סמוך לשעה 4:24, התקינו הנאשמים את הערכה על גבי מכשיר כספומט בבנק לאומי בקרית ים (להלן: **הבנק**). בהמשך, בוצעו מספר פעולות על ידי לקוחות בכספומט זה, כדלקמן: לקוח ראשון ביצע פעולות בכספומט בשעה 7:34, לקוח שני ביצע פעולות בכספומט בשעה 8:20, ולקוח שלישי ביצע פעולות בכספומט בשעה 8:48. כעבור מספר שעות, סמוך לשעה 11:01 הוציאו הנאשמים את הערכה ממכשיר הכספומט בבנק ועזבו את המקום. נתוני הפסים המגנטיים, לרבות מספר הכרטיס המקורי והקוד הסודי אשר נקלטו בערכה, הועברו על ידי הנאשמים לאחר תמורת כסף. מכתב האישום עולה כי בין התאריכים 26.10.2013 ל-27.10.2013 זייף האחר את כרטיסי החיוב של שלושת הלקוחות באופן ששכפל את נתוני הכרטיסים לכרטיסי חיוב מזויפים, ובהמשך השתמש האחר בשלושת הכרטיסים המזויפים לצורך משיכת כספים ממכשירי כספומט. בכתב האישום מפורטות מספר פעולות של משיכת כספים ממכשירי כספומט, אשר בוצעו על ידי האחר, שאחת מהן צלחה, ובה נמשכו 2,520 ₪. כן מתוארים בכתב האישום שני מקרים נוספים בהם התקינו הנאשמים את הערכה על גבי מכשיר הכספומט. מקרה אחד מיום 29.12.2013 סמוך לשעה 6:22, בו התקינו הנאשמים את הערכה על גבי מכשיר הכספומט בבנק, כאשר לאחר מכן סמוך לשעה 11:22, הוציאו את הערכה ממכשיר הכספומט ועזבו את המקום; מקרה שני, מיום 30.1.2014 סמוך לשעה 4:31, בו התקינו הנאשמים את הערכה על גבי מכשיר הכספומט בבנק.

4. לאחר תחילת שמיעת הראיות וביניהן שמיעת עד מומחה מטעם התביעה, אשר העיד לגבי אופן פעולת הערכה והאופן בו הועתקו נתוני כרטיסי החיוב על ידי הנאשמים, הגיעו הצדדים להסדר טיעון שלפיו כתב האישום תוקן, הנאשמים הודו בעובדותיו והורשעו, ולאחר מכן הופנו לקבלת תסקיר שירות המבחן. הצדדים הודיעו כי אין ביניהם הסכמות לעניין העונש.

5. יצוין כי לבקשת סניגורו של נאשם 2 נדחו הטענות לעונש כדי לאפשר לו לשקול צירוף תיקים, ועל כן גזר הדין הנוכחי ניתן בנפרד רק לגבי נאשם 1.

תסקיר שירות המבחן

6. בפניי הונח תסקיר שירות המבחן מיום 16.4.2015, בו סקר שירות המבחן את נסיבותיו האישיות של הנאשם, והציג נתונים לגבי מהלך חייו. צוין כי הנאשם בן 27, רווק, עובד בתפקיד עוזר מאמן ובתפקידים

אדמיניסטרטיביים בעמותת ספורט לקידום נוער בסיכון; כי החל מגיל צעיר נטה להתרועע עם חברה שולית ולהתנהג באופן פורץ גבולות; וכי גויס לצבא במסגרת מיוחדת (מקא"ם), אך התעקש לעשות שירות משמעותי עד שאושר לו לשרת כלוחם ביחידה קרבית. כן צוין כי הנאשם קיבל בשירותו הצבאי את "אות השירות המבצעי"; כי לפי ההערכות ביצע את תפקידו לשביעות רצון מפקדיו; וכי הוא בעל כושר מנהיגות, מסור ומהווה דוגמה אישית לזולת. עוד צוין כי הנאשם מוערך במקום עבודתו על ידי מעסיקיו. באשר למעשי העבירה - צוין כי הנאשם התקשה בהתחלה להתייחס למעורבותו בעבירה והתנהל בחשדנות, אך בהמשך הודה במיוחס לו. הנאשם ציין כי חברו (הנאשם 2) בנה את הערכה והציע לו להיות שותף לרווחים, וכי "תפקידו" היה להתקין את הערכה על מכשיר הכספומט ולהשגיח, הכל כדי לזכות ב"כסף קל". שירות המבחן התרשם כי קיים פער אצל הנאשם בין יכולותיו התפקודיות והביצועיות החיוביות, לבין הקושי לעמוד במצבי פיתוי, וכי קיימת נטייה לריצוי האחר, באופן המטשטש את גבולות המותר והאסור מבחינתו. לסיכום, המליץ שירות המבחן על הליך טיפולי אשר יסייע לנאשם לבחון את מצבי הסיכון שבהם הוא מתקשה לפעול בשיקול דעת, תוך שצוין כי שליחת הנאשם למאסר עלולה להוביל לחשיפתו לעולם העברייני ולדרדר את מצבו. לפיכך, הומלץ על עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות וצו מבחן למשך שנה וחצי.

טיעוני הצדדים לעונש

7. **בא-כוח המאשימה** טען לעונש, פירט את נסיבות ביצוע העבירות והפנה לחומרה הרבה הטמונה לשיטתו בביצוען. לטענתו, נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על תכנון, תחכום רב ופוטנציאל לרווח כספי גדול לנאשמים, לצד פגיעה קשה בלקוחות התמימים שכרטיסיהם זויפו. בהקשר זה הפנה לעדות המומחה מטעם התביעה ולערכה בה נעשה שימוש, אשר הוצגה לבית המשפט על ידי המומחה. נטען כי הערכה מלמדת על התחכום והנועזות של הנאשמים בביצוע העבירות. לטענת בא-כוח המאשימה, שיטת הפעולה של הנאשמים הייתה מקצועית, כאשר לכל נאשם היה תפקיד מוגדר, כמו גם לאדם האחר אליו הועברו הנתונים, כך שלמעשה מדובר ב"חוליה" שפעלה יחד לביצוע העבירות. לגבי מידת חלקו של הנאשם, נטען כי הוא היה מעורב באופן פעיל בהתקנת הערכה, בהוצאתה, ובהעברת הנתונים לאחר. כן טען בא-כוח המאשימה כי גילוי הערכה היה אקראי וכי ישנו קושי רב לאכוף ולגלות מי עומד מאחורי ביצוע עבירות מסוג זה, ולפיכך יש להחמיר עם מבצעה. בא כוח המאשימה, תוך שהפנה לפסיקה, טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-36 חודשי מאסר. באשר לגזירת העונש בתוך המתחם - נטען כי הודיית הנאשם הגיעה רק לאחר שמיעת ראיות מתוך אינטרס להודות בכתב אישום מתוקן ולא מתוך קבלת אחריות. לפיכך ביקש להטיל על הנאשם מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס, פיצוי למתלוננים והתחייבות. כן נתבקשה פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם לאור כך שהגיע עם רכבו למקום ביצוע העבירות.

8. **הסניגור** טען לעונש וביקש להקל בעניינו של הנאשם תוך שהוא מפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן ולהמלצות שבו. נטען כי יש לערוך אבחנה בין הנאשמים, שכן חלקו של הנאשם היה פחות ומשני בביצוע העבירות, לעומת נאשם 2. לטענת הסניגור, הנאשם אך התקין את הערכה במכשיר הכספומט ולא עמד מאחורי תכנון העבירות והעברת הנתונים מן הפסים המגנטיים של כרטיסי החיוב לאחר. לפיכך, נטען שאין לייחס לנאשם את התחכום שבביצוע העבירות, ובהקשר זה הפנה לעדויות שנשמעו בפני בית המשפט מהן עולה - לידו - כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות לא היה עיקרי. כאמור, הסניגור הפנה לתסקיר שירות

המבחן, וציין כי לנאשם אין עבר פלילי, הפנה לתפקודו במהלך שירותו הצבאי וטען כי גם לאחר שחרורו מן הצבא ניהל אורח חיים נורמטיבי. כן ציין כי הטלת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח תגרום לחשיפת הנאשם לעולם עברייני, והפנה לכך שהיה עצור משך כחודש. לסיכום, ביקש הסניגור לאמץ את המלצות התסקיר ולהטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות וצו מבחן.

מתחם העונש ההולם ונסיבות לקביעת המתחם

9. כידוע, מלאכת גזירת הדין נעשית, בדרך כלל, בשני שלבים עיקריים: קביעתו של מתחם העונש ההולם ולאחר מכן גזירת העונש בגדרי מתחם העונש (סעיף 40ג' לחוק העונשין), כשבתוך כך יש לבחון האם קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מן המתחם. לעניין בחינת שלבי גזירת העונש לאור תיקון 113 לחוק העונשין ראו: ע"פ 1127/13 גברזג'י נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.1.2014); ע"פ 2337/13 קואסמה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.9.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.6.2013) (להלן: עניין חסן); ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.8.2013).

10. סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, מונה שתי אפשרויות בהן ניתן לסטות ממתחם העונש שנקבע. סעיף 40ד' לחוק קובע כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם במקרה ומצא כי הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם. סעיף 40ה' לחוק העונשין קובע אפשרות להטיל עונש החמור מהרף העליון של המתחם, במקרה של נאשם שיש חשש ממשי שיחזור ויבצע עבירות, והחמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשת כדי להגן על שלום הציבור (קביעה כזו מחייבת קיומו של עבר פלילי משמעותי או הצגת חוות דעת מקצועית).

11. שלב נוסף, מקדמי, בטרם קביעת המתחם, מחייב את בית המשפט לבחון אם המעשה בו הורשע הנאשם מהווה אירוע אחד או מספר אירועים (ראו סעיף 40ג' לחוק העונשין). כאשר המדובר באירוע אחד, בית המשפט יקבע מתחם ענישה הולם לאירוע כולו וייגזר עונש כולל לכל העבירות שבאותו אירוע (סעיף 40ג'א) לחוק העונשין). אם קבע בית המשפט כי מספר עבירות מהוות כמה אירועים, אז ייקבע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי בית המשפט לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים.

12. בע"פ 4190/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) (להלן: עניין ג'אבר) התייחס בית המשפט העליון למונח "אירוע" (במובנו בסעיף 40ג' לחוק) וציין כי מונח זה רחב מהמונח "מעשה", וכי אירוע אחד יכול לכלול מספר מעשים. לשיטתה של כב' השופטת ברק-ארז, קביעת תחומי האירוע נעשית לפי מבחן "הקשר ההדוק", אשר לפיו, עבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו אירוע אחד. קשר כזה בין עבירות יימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן חלק מאותה תוכנית עבריינית. כב' השופט פוגלמן הצטרף לעמדה זו, והוסיף שלפי שיטתו המונח אירוע אחד רחב מספיק כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן, כללו מעשים שונים, ביחס לקורבנות שונים ובמקומות שונים - הכל כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. דהיינו, הבחינה הינה תכליתית-פונקציונאלית. יצוין כי לעמדת כב' השופט דנציגר, לצורך ההבחנה בין אירוע אחד למספר אירועים, ראוי להשתמש בשני מבחני עזר; המבחן הצורני עובדתי שבמסגרתו בוחנים האם ניתן להפריד בין פעולות שנעשו ברצף ובסמיכות יחסית של זמן ומקום; והמבחן

המהותי-מוסרי שבמסגרתו מתמקדים בנזקים שגרמה התנהגותו של העברין לנפגעי העבירה ובאינטרס החברתי שנפגע. (וראו גם: ע"פ 4289/14 חנונה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.1.2015)).

13. מעובדות כתב האישום עולה כי בשלושה מקרים התקינו הנאשמים את הערכה על גבי אותו מכשיר כספומט באותו סניף בנק; המקרה הראשון אירע ביום 20.10.2013, כאשר מספר ימים לאחר מכן, בין התאריכים 26.10.2013 ל- 27.10.2013 זויפו כרטיסי חיוב לפי נתונים שנקלטו בערכה בתאריך זה; המקרה השני אירע כחודשיים לאחר מכן, ביום 29.12.2013; והמקרה השלישי אירע כחודש לאחר מכן, ביום 30.1.2014. בכתב האישום לא נטען כי זויפו כרטיסי חיוב לפי נתונים שנקלטו בערכה בשני המקרים האחרונים.

14. הגם שעל פני הדברים מדובר במספר אירועים עובדתיים, סבורני כי בנסיבות המקרה יש לראות בכל המסכת העובדתית של כתב האישום - אירוע אחד. מהתיאור בכתב האישום עולה כי המדובר בדפוס פעולה זהה בו נקטו הנאשמים בשלושת המקרים בהם הותקנה הערכה והועתקו הנתונים. בכל אותם מקרים הותקנה אותה ערכה על גבי אותו מכשיר הממוקם באותו בנק ובאותה שיטה. הנאשמים התקינו את הערכה והמתינו פרק זמן מסוים בו לקוחות ניגשו למכשיר הכספומט ועשו שימוש בכרטיסי החיוב שלהם, ולאחר מכן פירקו את הערכה. אמנם בין פעם לפעם חלפו כחודש עד חודשיים ימים, ברם אין להסיק מכך כי כל מקרה הוא "אירוע" נפרד. לשיטתי המדובר במסכת עבריינית אחת, אשר התפרשה על פני תקופה רצופה, אך מצומצמת, כאשר המטרה הייתה אחת: העתקת נתונים של כרטיסי חיוב לצורך זיופם. הגם שמעשיהם של הנאשמים פגעו במספר נפגעי-עבירה ובכללם אנשים שונים: פרטיים וגופים מסחריים, עדיין יש להסתכל על האירוע כמכלול אחד שנועד למטרה אחת, כאשר ישנו קשר הדוק בין מקרה למקרה, וניתן לראות במכלול האירועים - תכנית עבריינית אחת.

15. יצוין כי לפני מספר ימים התייחס בית המשפט העליון לשאלה דומה בפסק הדין שניתן ברע"פ 4760/14 קיסלמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.5.2015) (להלן: עניין קיסלמן). גם באותו מקרה היה מדובר בחבורה שביצעה עבירות הונאה בכרטיסי חיוב, וגם שם דובר במספר אירועים עובדתיים מנותקים האחד מן השני. באותו מקרה, תוך שהפנה לעניין ג'אבר, צידד בית המשפט העליון בעמדה הרואה בכל האירועים העובדתיים, אירוע אחד לצורך סעיף 40' לחוק העונשין.

[במאמר מוסגר יצוין כי אל הערעור הפלילי באותו עניין, אשר נשמע בבית המשפט המחוזי בחיפה, הפנה בא כוח המאשימה בטיעוניה לעונש- ע"פ (מחוזי חיפה) 46246-02-14 מדינת ישראל נ' בלביץ (פורסם בנבו, 11.6.2014)].

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

16. הנאשם הורשע בעבירות של החזקת ציוד לזיוף כרטיסי חיוב, ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וניסיון הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות. חוק כרטיסי חיוב נועד להסדיר את הפעילות המוניטרית המתבצעת באמצעות כרטיסי חיוב, והעבירות המנויות בחוק זה באות להגן על כוחו ותוקפו של כרטיס החיוב כתחליף אמין למטבע, והן מגנות על רכוש הפרט ועל הפעילות העסקית התקינה בכרטיסי

חיוב. במרוצת השנים הפכו כרטיסי החיוב לאמצעי תשלום מרכזי, והשמירה על אמינותם הינה אפוא ערך חשוב ביותר, שהינו בסיס לכלכלה צרכנית מודרנית. התפשטותה הפוטנציאלית של תופעת זיופי כרטיסי חיוב עלולה לפגוע קשות בלקוחות, בחברות האשראי, ובבתי העסק, בפרט לאור זמינותם והקלות שבה ניתן לבצע שימוש לרעה בהם. על כן - היא מחייבת השקעת משאבים עצומים לאבטחה ולאכיפה, ופגיעה כלכלית זו מגולגלת בסופו של דבר על ציבור הלקוחות והצרכנים, ומכאן הפגיעה בציבור הרחב. כשעבירות מסוג זה מבוצעות במסגרת תוכנית פלילית מתוחכמת המבוצעת על ידי מספר נאשמים בצוותא (כאשר "מאחורי הקלעים" עבריינים נוספים), וכאשר המניע והמטרה הם בצע כסף כפשוטו, מתחייבת קביעת ענישה מחמירה ומרתיעה אשר תבוא לידי ביטוי בהטלת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח. הענישה המחמירה מתחייבת הן לשיקוף חומרת הפגיעה בכלכלה והן לצורך הרתעה יעילה מפני עבריינות כלכלית. אמנם - כפי שיפורט בהמשך - ניתן למצוא גזרי דין בהם הוטלו עונשים מתונים ומקלים יותר, אך זאת בעיקר בשל שיקולי שיקום מיוחדים או נסיבות מיוחדות אחרות.

17. העבירות על חוק כרטיסי חיוב הן חלק מעבירות המרמה. הערכים החברתיים המוגנים בעבירות המרמה הם חופש הבחירה, ההחלטה והפעולה של המרומה, אשר נשללו ממנו עקב מעשה המרמה, וכן הזכות לקניין ולרכוש. עבירת מרמה בנסיבות מחמירות כורכת עמה נסיבות מיוחדות מבחינת צורת המרמה, השיטה, התכנון, התחכום והיקף מעשי העבירה (ראו למשל: ע"פ 2333/07 **תענך נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.7.2010); ע"פ 399/88 בלאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 705 (1990)).

בחינת נסיבות ביצוע העבירה לצורך קביעת מתחם העונש

18. בענייננו, העבירות בהן הורשע הנאשם מעידות על תחכום רב והעזה, ופגיעתו של הנאשם בערכים אלו גדולה במיוחד. העבירות שביצע הנאשם לפי חוק כרטיסי חיוב ובשילוב עבירת המרמה, מיישמות פגיעה מוחשית ובעוצמה ניכרת בערכים המוגנים של רכוש הפרט ופרטיותו וחיי המסחר התקינים, וזאת בנוסף לעוגמת הנפש, ההירתעות והחשש של בעלי הכרטיסים לעשות שימוש בהם על אף היותם אמצעי המשמש כלי מרכזי בכלכלה המודרנית. המדובר בעבירות חמורות אשר קדמה לביצוען הכנה מראש, על ידי מספר אנשים, תוך תכנון קפדני, מקצועי ושיטתי אשר כלל הצטיידות בציוד טכנולוגי והתקנת ערכה מיוחדת על מכשיר הכספומט, המותקנים במרחב הציבורי. אמנם הפגיעה הכלכלית הקונקרטית בנסיבות תיק זה אינה גבוהה מאוד (2,520 ₪), ברם אין בכך כדי להפחית מחומרת העבירות שבוצעו, שכן הנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם גבוה בהרבה, בפרט לאור קלות הביצוע והקושי לחשוף ולאתר את מבצעי העבירות.

19. בטיעוניהם לעונש פירוטו הצדדים נסיבות אשר לדידם יש להתחשב בהן בקביעת מתחם העונש ההולם. לשיטת בא כוח המאשימה ניתן ללמוד על חומרת העבירות שביצע הנאשם מעדותו של המומחה מטעם התביעה וכן מהתרשמות מהערכה בה עשו שימוש הנאשמים, אשר הוצגה באמצעות המומחה. לטענת בא כוח המאשימה, מעדות המומחה ניתן ללמוד על הקלות בה ניתן היה להעביר את נתוני הכרטיסים לכל דורש, כמו גם על אופן שמירת הנתונים והקושי שאף המומחה נתקל בו בחילוץ הנתונים. נתונים עובדתיים אלו מלמדים לשיטת בא כוח המאשימה על פוטנציאל הנזק הגלום בעבירות שבוצעו וכן על התחכום הרב בו הן בוצעו. אין להידרש לראיות החלקיות שהונחו במהלך שמיעת הראיות, שלא הסתיימו בהכרעת דין, שכן לא ניתן לקבוע ממצאים על בסיסן, מאחר ולא נפרשה בפני התמונה העובדתית המלאה. עם זאת, ניתן ללמוד על הנסיבות לצורך קביעת המתחם גם מבלי להידרש לעדות המומחה ולראיות שהוגשו באמצעותו. התחכום

שבביצוע העבירות והנזק הפוטנציאלי הכרוך בביצוען נלמדים מתוך עובדות כתב האישום, וטענות בא כוח המאשימה לגבי הנסיבות נתמכות ממילא בעובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם. השוו: רע"פ 2450/15 **אזרזר נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (פורסם בנבו, 15.4.2015).

20. לטענת הסניגור ניתן ללמוד מתוך העדויות אשר הונחו בפני בית המשפט על חלקו המשני של הנאשם בביצוע העבירות, ולשיטתו מהראיות עולה כי "הרוח החיה" מאחורי המזימה העבריינית היה נאשם 2. אין לקבל טיעון זה. ראשית, קיים קושי, כאמור, להסתמך על הראיות החלקיות שהוגשו במסגרת שמיעת הראיות. שנית, הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסכמות עם התביעה, שלא כולל את הנסיבות להן טוען הנאשם. בע"פ 3667/13 **ח'טיב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.2014) צוינו דברים אלו:

"לא אחת קבע בית משפט זה כי בקשר עם הסדרי טיעון, אין לבית המשפט אלא את העובדות והנסיבות בהן הודה הנאשם, ואל לו להביא בחשבון, לצורך גזירת הדין, עובדות שלא בא זכרן בכתב האישום בו הודה הנאשם במסגרת הסדר הטיעון עמו [...] עם זאת, פסיקתו של בית משפט זה בסוגיה דנן אינה מגלה גישה אחידה, ופעמים התאפשרה בשלב גזירת הדין הבאתן של ראיות להוכחת נסיבות ביצוע העבירה, חרף העובדה שלא מצאו את ביטויין בכתב האישום, הן כאשר תוקן במסגרת הסדר טיעון והן אם לא תוקן במסגרת כזו [...] בינתיים נכנס לתוקפו תיקון 113 לחוק העונשין אשר קבע את ההסדר הרלוונטי לענייננו בסעיף 40^י אשר כותרתו 'הוכחת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה' [...] הכלל הוא כי במקרים שבהם הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, יכלול כתב האישום את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שנקבע בסעיף 40(ד)".

21. עוד יצוין כי מהנתונים שבפני עולה כי גם לשיטת הנאשם, הוא שהתקין את הערכה על גבי מכשיר הכספומט והשגיח בסמוך לו, כך שחלקו בביצוע העבירות לא היה פסיבי ומשני, אלא שהוא הווה מרכיב משמעותי בתכנית העבריינית.

מדיניות הענישה הנוהגת וקביעת המתחם

22. שיקול נוסף שיש לשקול לשם קביעת מתחם העונש ההולם הוא מדיניות הענישה הנוהגת כאמור בסעיף 40ג לחוק העונשין. מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם, כאשר מדובר בעבירות הונאה כלכליות המשליכות על הציבור הרחב, מחייבת ענישה המעבירה מסר ברור לצורך הגנה על רכוש הציבור ופרטיותו. כמו כן, בענישה הנוהגת ניתן ביטוי לפגיעה החמורה באמון העומד בבסיס השימוש בכרטיסי האשראי. אומנם אין לזהות את מדיניות הענישה הנוהגת עם ליקוט פסקי דין בהם הוטלו עונשים בעבירות דומות (ראו: עניין **חסן**), אך ניתן להפנות בזירות המתבקשת ובשים לב לשוני בנסיבות ובעבירות למספר פסקי דין: ע"פ 10786/04 **מדינת ישראל נ' שמואל** (פורסם בנבו, 27.3.2006); ת"פ (שלום רחובות) 21393-12-11

מדינת ישראל נ' חסן (פורסם בנבו, 23.12.2012); ת"פ (שלום פ"ת) 11797-01-11 **מדינת ישראל נ' שטרית** (פורסם בנבו, 29.1.2013); ת"פ (שלום ראשל"צ) 36142-12-10 **מדינת ישראל נ' סטויצקו** (פורסם בנבו, 5.9.2011). השוו: ע"פ 676/12 **מדינת ישראל נ' קיטה** (פורסם בנבו, 31.1.2013)). כן ניתן להפנות לעניין **קיסלמן**, אשר כאמור ניתן לפני מספר ימים, ובו נדונה פרשה של הונאה בכרטיסי חיוב. אמנם המקרה שנדון שם שונה מהמקרה שלפנינו, אולם זאת מכיוון שהנסיבות במקרה שלפנינו חמורות יותר, והן כוללות תחכום רב יותר, הטמון לא רק בשימוש בכרטיסי החיוב, אלא בהתקנת הערכה שבאמצעותה הושגו נתוני כרטיסי האשראי. באותו עניין - ומבלי להיכנס לנסיבותיו של כל נאשם ונאשם - נקבעו מתחמי עונש הכוללים מאסרים בפועל, ואף הוטלו מאסרים בפועל על חלק מהנאשמים. יצוין כי על אחד מהנאשמים הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך אותו נאשם הורשע, בין היתר, בעבירות של סיוע להונאה בכרטיסי חיוב וסיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, וזאת מכוח נוכחות במקום.

23. לאור מכלול השיקולים שהובאו לעיל, אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, בנוסף למאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים.

24. אינני סבור כי בנסיבות המקרה קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

שיקולים לגזירת העונש בתוך המתחם

25. הנאשם יליד 1987, ולחובתו אין הרשעות קודמות. בפתח הדברים יצוין כי תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם הוא חיובי, ואף כולל המלצה על הליך טיפולי ועל ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות. המלצת שירת המבחן, ניתנה בין היתר על רקע זיהוי דפוסי פעולה בעייתיים אצל הנאשם, שמעמידים אותו בפני סיכון להישנות עבירות בעתיד. כמו כן, לא ניתן להתעלם מתפקודו החיובי של הנאשם במהלך שירותו הצבאי ובמהלך עיסוקו כיום.

26. זאת ועוד, הנאשם הודה כאמור, בכתב אישום מתוקן לאחר שמיעת ראיות חלקית, ומשקל מסוים יש ליתן להודאתו. כמו כן, יש לתת משקל גם לתקופה בה היה הנאשם עצור, מיום 30.1.2014 ועד יום 25.2.2014, וכן לכך שהיה נתון בתנאים מגבילים לאחר מכן.

27. לא אכחד, הואיל ותסקיר שירות המבחן חיובי ומדובר בנאשם צעיר ללא עבר פלילי, ומאחר שהמתחם שקבעתי מאפשר זאת, שקלתי אם להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, ובכך להימנע משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריא. ואולם, מנגד ניצבים שיקולים כבדי משקל של הרתעה, לנוכח חומרת העבירות ופגיעתם הפוטנציאלית בציבור רחב, ועל רקע השיטה שהתגלתה במסגרת כתב האישום. לפיכך, אין אני סבור כי יש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם, אך נוכח התסקיר החיובי והיעדר עבר הפלילי, העונש שיוטל לא יהיה ברף הגבוה של המתחם.

28. אמנם במקרה שלפנינו שירות המבחן המליץ לפסוע בהליך שיקומי, אולם כידוע, שיקום הוא שיקול אחד במכלול שיקולי הענישה, ואינו הוא שיקול בלעדי. ברע"פ 2450/15 **אזרזר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 15.4.2015), ציין בית המשפט העליון דברים אלו:

"גם אם ניתן להצביע על תוחלת שיקומית, הרי שסיכויי שיקומו של נאשם, הינם שיקול אחד מבין כלל שיקולי הענישה, עליהם יש לתת את הדעת, שעה שנגזר עונשו. [...] 'אכן, נאמר לא אחת, כי האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם איננו אינטרס שלו בלבד, אלא שהדבר משרת את החברה בכללותה. יחד עם זאת, אינטרס זה מהווה שיקול אחד מבין מכלול של שיקולים העומדים בפני בית המשפט, בבואו לגזור את עונשו של הנאשם'. (ראו: גם: (ראו: רע"פ 765-14 אחרינו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.3.2014)).

29. בא-כוח המאשימה ביקש להטיל על הנאשם פיצוי לטובת המתלוננים. בכתב האישום מצוינים פרטיהם של שלושה מתלוננים אשר כרטיסי האשראי שלהם זויפו, כאשר מחשבונו של אחד המתלוננים נמשכו בפועל 2,520 ₪, בעוד שמיתר החשבונות לא הצליחו הנאשמים למשוך כספים. ער אני לכך שלא נגרם נזק כלכלי מוחשי לבעלי הכרטיסים, למעט מתלונן אחד, אשר גם לגביו ניתן להניח כי חברת האשראי החזירה לו את כספו שנמשך תוך שימוש לרעה בפרטי הכרטיס. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהפגיעה שנגרמה למתלוננים. עצם השגת פרטי כרטיסי החיוב, לרבות הקוד הסודי, יש בה משום חדירה לפרטיותם ופגיעה בתחושת הביטחון האישי שלהם.

30. עוד ביקש בא-כוח המאשימה ביקש לפסול את רישיון הנהיגה של הנאשם. לא ראיתי לנכון להורות על פסילת רישיונו של הנאשם, וזאת מבלי שאדרש לשאלת הסמכות להורות כן (ראו: ע"פ 6272/12 ויסמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.5.2013); והשוו: ר"ע 556/85 דיב נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(4) 83 (1985); רע"פ 9380/10 נומדר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.1.2011); ע"פ 6541/11 תיים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.3.2012)).

גזר הדין

31. לאור האמור לעיל, בשים לב למתחם העונש שקבעתי, ולשיקולים הקשורים לגזירת העונש, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 30.1.2014 ועד יום 25.2.2014.

מאסר על תנאי למשך 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירה בה הורשע בתיק זה, בין אם עבירת ניסיון ובין אם עבירה מושלמת, ויורשע בה.

קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.7.2015 ובכל 1 בחודש שלאחריו. אי עמידה באחד התשלומים תביא את יתרת הקנס לפירעון מיידי.

אני מחייב את הנאשם לפצות את המתלוננים, עדי תביעה 1, 2 ו-3, בסכום של 1,500 ₪ כל אחד. הפיצוי ישולם עמוד 9

לא יאוחר מיום 1.9.2015, על ידי הפקדתו בקופת בית המשפט. לאחר הפקדת הסכום יועבר הפיצוי למתלוננים, עדי תביעה 1, 2, ו-3.

הנני מעכב ביצוע עונש המאסר שהוטל על הנאשם עד ליום 4.6.2015. במועד זה ועד השעה 10:00 על הנאשם להתייצב בבית מעצר קישון, לשם ריצוי מאסרו, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם, מבעוד מועד, כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס בטלפון: 08 - 9787377, 08 - 9787336.

להבטחת התייצבותו לתחילת ריצוי המאסר בפועל, אני קובע כי התנאים המגבילים בהם נתון הנאשם כיום ימשיכו לחול עד להתייצבותו לתחילת ריצוי עונש המאסר. בנוסף, ניתן בזה צו איסור יציאה מן הארץ.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ה, 12 מאי 2015, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.